

Smíšený výzkum stigmatizace kuřáků

Spojený seminář předmětů *Praktika kvalitativního výzkumu* a *Praktika kvantitativního výzkumu I*

ZS 2020/2021, verze 14. 09. 2020

Základní informace

Skupina 4: Smíšený výzkum stigmatizace kuřáků

Výuka: pondělí 15:30 až 16:50 a úterý 17:00 až 18:20 (konkrétní dny viz harmonogram)

Místnost: pondělí PEK 306; úterý PEK 212

Vyučující: Eva Hejzlarová, Martin Nekola

Cíl a tematické zaměření praktika

Cílem semináře je *prohloubení a praktické vyzkoušení* znalostí a dovedností získaných v rámci studia metodologických předmětů studijního programu SOSp. Přidanou hodnotou naší skupiny je propojení kvalitativního a kvantitativního výzkumu do jednoho *smíšeného výzkumného plánu*.

Na společném výzkumném tématu/problému si studenti/ky procvičí základní profesní dovednosti obou přístupů společenskovedního výzkumu: formulaci výzkumného cíle a otázek, návrh výběrového šetření, přípravu dotazníku, vedení rozhovoru, analýzu dat atd. Naučí se, jak zvolit vhodné metody sběru a analýzy dat v závislosti na výzkumném cíli (a vlastních ontologických a epistemologických východiscích) a jak je účelně propojovat v rámci sociologického výzkumu.

Náplň a téma semináře v AR 2020/2021

V zimním semestru provedeme kvalitativní výzkum zvoleného výzkumného problému. Výsledky kvalitativního výzkumu nám poslouží pro přípravu výzkumu kvantitativního. Studenti budou pracovat ve skupinkách paralelně na kvalitativní i kvantitativní části. Výstupem zimního semestru bude výzkumná zpráva z kvalitativní části a finální verze dotazníku pro kvantitativní výzkum. Mezi semestry nebo nejpozději na začátku letního semestru potom proběhne sběr dat. Výstupem letního semestru bude potom souhrnná výzkumná zpráva.

Konkrétně se v zimním semestru zaměříme na:

- představení smíšeného designu
- konceptualizaci výzkumného problému (a její specifika pro oba přístupy)
- rozhovory (popř. i fokusní skupiny) s informačními partnery pro lepší pochopení problému, formulaci hypotéz pro kvantitativní část a ověření výzkumného nástroje
- operacionalizaci výzkumného problému pro empirický výzkum
- přípravu on-line dotazníku v profesionálním prostředí LimeSurvey

Hlavní téma: Kouření tabáku jako sociální jev

Sub-témata (nabídka):

- sociální gradient kouření - vztah kouření a socio-ekonomických podmínek
- sociální normy spojené s užíváním tabáku (denormalizace kouření včetně tabákových firem)
- stigmatizace kuřáků
- ... další podle zájmu

Organizace semináře

Praktikum bude v zimním semestru organizováno jako společný seminář dvou předmětů: Praktika kvalitativního výzkumu a Praktika kvantitativního výzkumu I. Očekává se, že absolventi budou pokračovat i v navazujícím letním semestru v předmětu Praktika kvantitativního výzkumu II a to na stejné téma (dokončení sběru dat a především jejich analýza).

Tento model semináře klade na studenty zvláštní nároky oproti standardnímu studiu, kde jsou kvalitativní a kvantitativní praktika oddělena. Studenti se musí zapsat na oba předměty v ZS a následně na navazující předmět v LS. Před zapsáním proto zvažte, zda vám vaše časové možnosti a plány na LS semestr umožňují semináře navštěvovat (např. výjezd na Erasmus apod.). Semináře v ZS budou probíhat podle níže uvedeného harmonogramu, v LS bude jejich intenzita menší, protože bude kladen důraz na vlastní analýzu dat.

Požadavky na splnění kurzu v ZS:

1. Aktivní účast na cvičeních a průběžná příprava na ně (viz harmonogram)
2. Osobní podíl na realizaci části kvalitativního výzkumu a přípravě dotazníku
3. Sepsání části závěrečné zprávy

Harmonogram

Studium bude probíhat v rámci dvou základních bloků A a B:

A. Společné semináře kvalitativních a kvantitativních praktik

Tyto úvodní semináře budou více výkladové a diskusní, budou však také zahrnovat praktická cvičení a úkoly na každou hodinu.

B. Samostatné semináře

V průběhu semestru dojde k oddělení obou seminářů a na každém z nich se budeme soustředit na specifika kvalitativního, resp. kvantitativního výzkumu, a možnostem jejich propojení.

V závorce za tématem je uveden termín semináře. Ty se mohou ještě v průběhu semestru změnit podle aktuální situace.

A. Společné semináře (vždy v pondělí)

1. **Představení hlavního tématu a výběr sub-témat** (5.10.)
 - a. vysvětlení logiky spojených seminářů a jejich cílů
 - b. důležitost teorie; tvorba teorie a testování teorie (indukce a dedukce) jako neustále se opakující proces poznávání
2. **Rešerše literatury, přehled poznání** (12.10.)
 - a. kvalitativní i kvantitativní studie
 - b. relevantní teorie a otázky spojené s (sub)tématem
 - c. použitá metodologie výzkumu u empirických studií
 - d. stanovení skupin pro jednotlivá sub-témata
 - e. zadání domácí práce: rešerše odborné literatury
3. **Cíle výzkumu, výzkumné otázky a vhodný design** (19.10.)
 - a. rozdíl kvantitativního a kvalitativního výzkumu
 - b. smíšený design výzkumu; zaměření na qual → QUAN typ smíšeného výzkumu
 - c. zadání domácí práce: návrh cíle (cílů), výzkumných otázek a designu
4. **Metody společenskovedního výzkumu** (26.10.)
 - a. typy výběrů; respondenti vs informační partneři
 - b. dotazování v kvantitativní a kvalitativní tradici

B1. Kvalitativní seminář (úterý, 17:00-18:20, PEK 212)

1. Rozhovor, návod k rozhovoru (3. 11.?)
2. Reflexe rozhovorů (10. 11.?)
3. Analýza rozhovorů (24. 11.?)
4. Fokusní skupina, příprava (1. 12.?)
5. Realizace fokusní skupiny

B2. Kvantitativní seminář (pondělí, PEK 306)

1. Konceptualizace, operacionalizace v kvantitativním výzkumu (2.11.)
2. Tvorba dotazníku: layout, logika a znění otázek (23.11.)
3. Online dotazník - Limesurvey (7.12.)
4. Finalizace dotazníku a jeho pilotáž (21.12.)

Literatura

1. De Vaus, D. A. (2002). *Surveys in social research* (5. ed). Allen & Unwin.
2. Creswell, J. W. (2014). *Research design: Qualitative, quantitative, and mixed methods approaches* (4th ed). SAGE Publications.
3. Novotná, H., Špaček, O., Šťovíčková Jantulová, M. (2020). *Metody výzkumu ve společenských vědách*. Fakulta humanitních studií UK.